

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

СЕКЦІЯ 7

СІМЕЙНЕ ПРАВО, ЖИТЛОВЕ ПРАВО

ГЛОБАЛЬНА ПОЛІТИКА МАТЕРИНСТВА І БАТЬКІВСТВА

Горбатко Ю.О.

студентка III курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Кобзєва Т. А.

к.ю.н., доцент кафедри АППФЕБ юридичного факультету

Сумського державного університету

Глобальна політика материнства і батьківства обумовлена тим, що протягом ХХ століття відбулися важливі економічні та соціокультурні зрушення, що визначили зміни інститутів, моделей та практик батьківства у сучасних суспільствах. Трансформації у сфері шлюбності, плюралізація форм та типів сім'ї, торкається не тільки сфери подружніх/партнерських та міжпоколінних зв'язків, а також і сфери відносин матерів, батьків та дітей. Зокрема, батьківство стає раціонально планованим, рефлексивним, відділяється від шлюбу, плюралізуються його моделі, проблематизується єдність біологічного та соціального в батьківстві. Материнство як особлива сфера діяльності та взаємовідносин, пов'язана з турботою та піклуванням про дітей, є включеною до широких контекстів сім'ї, батьківства, дитинства та гендерних нерівностей, є складовою соціокультурних та демографічних процесів.

Метою є комплексне дослідження інституту сім'ї як засобу регулювання правових норм між подружжям відповідно до сімейного законодавства України.

Світ швидко змінюється, перед нашою країною постають нові завдання, але незмінним залишається основа будь-якого суспільства – сім'я. Сім'я – один із найдавніших соціальних інститутів, змінюючи свої форми, функціонувала в усіх відомих цивілізаціях та культурах. Життєдіяльність сім'ї тісно пов'язана з соціально-економічною, політичною, культурною реальністю країни. Сім'я, як дзеркало, віддзеркалює всі плюси та мінуси політики певної держави.

Актуальною проблемою є низька народжуваність, що у старіючому населенні повсякчас «підживлює» депопуляційні тенденції, вже стала однією із характерних ознак демографічної реальності сьогодення. Хоча за рівнем народжуваності наша країна і наразі утримується у групі європейських держав із найнижчими її показниками, однак тенденції цього демографічного процесу у міжкризовий період (принаймні у 2002–2010 рр.) можна вважати позитивними. Тож на тлі переважаючого стагнаційних процесів у царині смертності та тривалості життя населення України саме обнадійлива динаміка народжуваності.

Наступною не менш актуальною проблемою сьогодення є насильство в сім'ї. На жаль, необхідно констатувати, що сім'я як осередок суспільства, без підтримки держави та її інституцій, не завжди спроможна виконувати свої головні функції, зокрема щодо забезпечення належного добробуту та виховання дітей. Відповідно до статті 1 Закону України «Про попередження насильства в сім'ї», насильство в сім'ї – будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії

порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і завдають йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю [2].

Гендерна справедливість передбачає справедливе ставлення до жінок та чоловіків. Для забезпеченості справедливості необхідним є доступ до заходів, які компенсують історичні та соціальні невігоди, які позбавляють можливості чоловіків і жінок діяти на провідному рівні. Справедливість веде до рівності. Гендерна рівність передбачає однаковий статус для чоловіків та жінок. Гендерна рівність означає, що чоловіки та жінки мають однакові умови для реалізації своїх людських прав та однаковий потенціал для здійснення свого внеску у національний, політичний, економічний, соціальний, культурний розвиток, а також рівні права на користування результатами цього розвитку. Таким чином гендерна рівність означає рівну оцінку суспільством схожого та відмінного між чоловіками та жінками, а також змінність ролей, які вони відіграють, визнання рівності їх повноважень.

Я вважаю, що в наш час дуже важливо щоб держава не лише ратифікувала необхідні міжнародні документи з питань гендерної рівності, а й провела гендерний аналіз національного законодавства з цього питання. Перш за все необхідно щоб було створено таке соціально-економічне середовище, за якого дотримання та реалізація прав жінки, як і взагалі прав людини, стали реальністю. Саме такі зміни будуть поступово змінювати стару і формувати нову систему суспільних відносин, в основі якої буде не статева, а соціальна і правова складові. Ця система суспільних стосунків і має сьогодні назву «гендер». І міжнародне, і українське законодавство передбачає гендерну рівність, але треба встановити певний контроль за його дотриманням і тоді, на мою думку, гендерна нерівність буде поступово зникати.

Зарубіжний досвід говорить про те, що європейські країни вирішують проблему гендерної рівності на законодавчому рівні. Так, в січні 2011 р. Франція прийняла закон, в якому йдеться про те, що до 2017 р. в радах директорів компаній з оборотом більше 50 млн. доларів за рік 40 % місць мають належати жінкам. За порушення цього закону встановлено досить жорстке покарання – раду директорів визнають нелегітимною і оплачувати її роботу буде заборонено. Раніше звернули увагу на проблему жіночої меншості у керівних верхівках Іспанія та Норвегія. В останній вже є позитивні результати реформ: ці країни сьогодні вважаються лідерами за часткою бізнес-леді в компаніях. Цікавим з цього питання є положення законодавства В'єтнаму про те, що підприємець зобов'язаний віддати перевагу жінкам, які відповідають критеріям професійного добору на вакантне робоче місце, якщо на останнє претендують як жінки, так і чоловіки. У цій державі встановлені податкові пільги для підприємств, які наймають велику кількість жінок [4, с.57].

Чоловіки, які чинять насильство в сім'ї, часто схильні підкреслювати перевагу чоловічої статі, особливу відповідальність чоловіка за добробут сім'ї, роль годувальника, лише завдяки якому сім'я існує. Це дає їм підстави вимагати від оточуючих особливої поваги, виконання всіх примх і забаганок.

Міжнародне право щодо захисту прав людини тлумачить насильство у сім'ї як порушення прав людини й накладає на всі країни зобов'язання знайти ефективні правові засоби протидії насиллю. Тому питання протидії насильству в сім'ї є предметом численних міжнародних актів, ратифікованих багатьма країнами світу.

Ще однією складовою функціонування сім'ї є репродуктивне здоров'я. Згідно з рекомендаціями Програми дій Міжнародної конференції з питань народонаселення та розвитку (Каїр, 1994), під репродуктивним здоров'ям мається на увазі як відсутність захворювань репродуктивної системи, порушень її функцій і/або процесів у ній, чи

стан повного фізичного й соціального благополуччя. Це означає автоматичну можливість задоволеної та екологічно безпечної статевого життя, спроможність до відтворення (народженню дітей) і самостійного вирішення питань планування сім'ї. Передбачається право чоловіків і жінок на інформації і доступом до безпечним, ефективним, доступним за ціною та прийнятним методам регулювання народжуваності, не суперечить закону [5].

Соціальна підтримка сімей розроблена з метою утвердження духовно і фізично здорової, матеріально та соціально благополучної сім'ї, забезпечення виконання сім'єю основних функцій, надання якісної та комплексної соціальної допомоги сім'ям, дітям та молоді, які опинилися у складних життєвих обставинах, створення умов для вибору місцевими жителями позитивних життєвих орієнтирів та подолання кризових явищ, всебічного та гармонійного розвитку молодого покоління, розкриття його здібностей та творчого потенціалу, утвердження здорового способу життя.

Соціальна підтримка сімей, жінок, дітей та молоді як різновид соціальної роботи здійснюється мережею соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, які є сукупністю різнопрофільних установ, діяльність яких спрямована на відродження зруйнованих соціально-економічних, політичних, медико-екологічних, правових, психолого-педагогічних та інших умов, що забезпечують на сучасному рівні розвиток і виживання молоді, її повну самореалізацію.

Отже, сьогодні жінки складають більше половини населення України, і наша держава повинна зробити все можливе для поліпшення їх становища у суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI- К.: ЮІ. – 2010. – 40 с.

2. Сімейний кодекс України: чинне законодавство із змінами і доповненнями на 4 жовтня 2011 року: (Відповідає офіц. текстові) – К.: Алерта; ЦУЛ, 2011.

3. Ромовська З.В. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. - 2-ге вид. перер. І допов. - К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. - 568 с.

4. С. Фурса. Шлюбний контракт у нотаріальному процесі // Право України. - 2002. - №5. - С. 54 - 57.

5. Загальна декларація прав людини. Прийнята третьою сесією Генеральної Асамблеї ООН, резолюція 217А (III) від 10.12.1948 р.

ДЕРЖАВНЕ ВТРУЧАННЯ У МЕТОДИ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ : ЗА І ПРОТИ

Мельник І. А.

*студентка II курсу юридичного факультету
Сумського державного університету*

Науковий керівник: Кобзєва Т. А.

*к.ю.н., доцент кафедри АППФЕБ юридичного факультету
Сумського державного університету*

Головною структурною одиницею суспільства, що закладає основи ціннісно-мотиваційної сфери особистості прийнято вважати сім'ю. І саме методи сімейного виховання визначають якою зросте дитина і яким буде суспільство. Однак правовий аспект сімейного виховання досліджений недостатньо, що визначає актуальність цієї